Kent de patiënt zijn vaccinatiestatus? Evaluatie en verbetering van de huidige aanpak in de huisartsenpraktijk

Haio: WILLEMS Eline , U.G.
Promotor: AVONTS Dirk
Praktijkopleider: FERMON Pascal , LAMBRECHT Emy , WILLEMS Edgard

Context: Hoewel de meeste vaccineerbare infectieziekten niet meer in Vlaanderen voorkomen, mag de aandacht voor het vaccinatiebeleid niet verzwakken. Een optimale vaccinatiestatus op individueel vlak en op populatieniveau is daarom blijvend noodzakelijk. De huisarts dient de vaccinatienoden van zijn patiënten te kennen en op te volgen. Dit is geen eenvoudige opdracht aangezien het vaccinatiebeleid continu evolueert, zowel door de ontwikkeling van nieuwe vaccins als door wijzigingen in de epidemiologie van infectieziekten. Deze wijzigingen implementeren in de continue zorg is een complexe uitdaging voor arts en patiënt.

Onderzoeksvraag: We stellen ons de vraag hoe goed de patiënt zelf ge?nformeerd is over vaccinaties. Wat weet de patiënt over vaccinaties in het algemeen? Kent de patiënt zijn persoonlijke vaccinatiestatus? Wat zijn de noden en verwachtingen van de patiënt om zijn zelfkennis van de vaccinatiestatus te verbeteren?

Methode: Het gaat om een gemengd kwantitatief en kwalitatief, explorerend onderzoek. Tijdens 50 willekeurige patiëntencontacten worden patiënten bevraagd (via vragenlijsten en open vragen) naar de kennis van de vaccinatiestatus en de noden die zij ervaren om deze kennis te verbeteren en te actualiseren.

Resultaten: Slechts 42% van de patiënten is er terecht van overtuigd dat zijn vaccinatietoestand in orde is. 40% van de patiënten die niet op de hoogte zijn, zijn zich wel bewust van hun onwetendheid. De algemene principes van vaccinaties zijn beter gekend. 92% van de patiënten weet waarom vaccinaties aanbevolen worden en 62% kent de mogelijke bijwerkingen bij de toediening van een vaccin. Uitleg over de werking van het vaccin, de periode dat het vaccin bescherming biedt en mogelijke bijwerkingen zijn topics die 80% van de patiënten belangrijk vindt bij de toediening van een vaccin. De voorkeur gaat naar een persoonlijke inlichting door de huisarts. Ook het gebruik van een folder en een persoonlijk vaccinatiekaartje wordt als een meerwaarde ervaren.

Conclusie: De persoonlijke vaccinatiestatus is door de patiënt onvoldoende gekend, terwijl de algemene kennis over vaccinaties bij de meesten voldoende groot is. Patiënten zien folders en vaccinatiekaartjes als extra ondersteuning om hun vaccinatiestatus te kennen. De huisarts beschouwen ze als de beste informatiebron hierover.